แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นายไพฑูรย์ นาคเกษม **ตำแหน่ง** นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน กลุ่ม/ฝ่าย/สพด./ศูนย์ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี
หัวข้อการพัฒนา Digital Literacy: ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence)
วิธีการพัฒนา การอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์
วันที่พัฒนา ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ **สถานที่** สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี
หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญ การสร้างความตระหนักรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้การสร้างความตระหนักรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต รู้เท่าทันและมีความมั่นคง ปลอดภัยเพื่อยกระดับวิถีชีวิตด้วยดิจิทัล

สรุปสาระสำคัญ

ความฉลาดทางดิจิทัลเป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลในการตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

ความฉลาดทางดิจิทัลจึงเป็นความสามารถที่สำคัญมากขึ้นสำหรับอนาคตของการทำงานสำหรับบุคคลและองค์กร นอกเหนือไปจากทักษะทางธุรกิจแบบดั้งเดิม โดยเป็นส่วนหนึ่งของโลกาภิวัตน์ของการตลาดที่เป็นดิจิทัลของงานและองค์กร และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการปฏิวัติอุตสาหกรรม เช่น อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และในไม่ช้าการคำนวณควอนตัม (Quantum Computing) ที่จะกลายเป็นสิ่งที่สำคัญตามมาในชีวิตประจำวัน

ความฉลาดทางดิจิทัล ประกอบไปด้วยทักษะที่มีความเชื่อมโยงกัน ๘ ด้าน ดังนี้

๑. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) ความสามารถในการสร้างและบริหารจัดการอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง เป็นการเรียนรู้ การพัฒนา การสื่อสารกับผู้อื่น การนับถือตนเองและนับถือผู้อื่น

๒. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) มีดุลพินิจในการบริหารข้อมูลส่วนตัว คือ ไม่ควรตั้งรหัสผ่านของบัญชีที่ง่ายเกินไป ใส่ใจกับการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว ไม่ควรใช้ Wi-Fi สาธารณะเมื่อต้องกรอกข้อมูลส่วนตัว และรู้ทันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

๓. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด ข้อมูลที่เนื้อหาดีและข้อมูลที่เข้าข่ายอันตราย ข้อมูลติดต่อทางออนไลน์ที่น่าตั้งข้อสงสัยและน่าเชื่อถือได้

๔. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้ใช้งานมีทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digtal Footprints) ความสารถในการเข้าใจธรรมชาติของการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัล

๕. ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) มีดุลพินิจในการบริหารจัดการข้อมูลส่วนตัว ก่อนทำอะไรลงบนโลกออนไลน์ควรจะคิดก่อนโพสต์ ควรใคร่ครวญก่อนที่จะโพสต์รูปหรือข้อความลงบนสื่อออนไลน์

๖. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกดิจิทัลไซเบอร์ (CybersecurityManagement) ความสามารถในการป้องกันข้อมูล เพื่อรักษาความเป็นส่วนตัว ป้องกันการขโมยอัตลักษณ์ ป้องกันการโจรกรรมของข้อมูล และเพื่อป้องกันความเสียหายของข้อมูลและอุปกรณ์

๗. ทักษะในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying Management) ความสามารถในการรับรู้ และรับมือการคุกคาม ข่มขู่บนโลกออนไลน์ การหลอกลวงการคุกคามทางเพศผ่านสื่อออนไลน์ การแอบอ้างตัวตนผู้อื่น และการสร้างกลุ่มโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะสำหรับวิธีการจัดการเมื่อถูกกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์

๘. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) ความสามารถในการบริหารเวลาในการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นเวลาที่ใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ การเข้าสังคมออนไลน์ และการดูโทรทัศน์

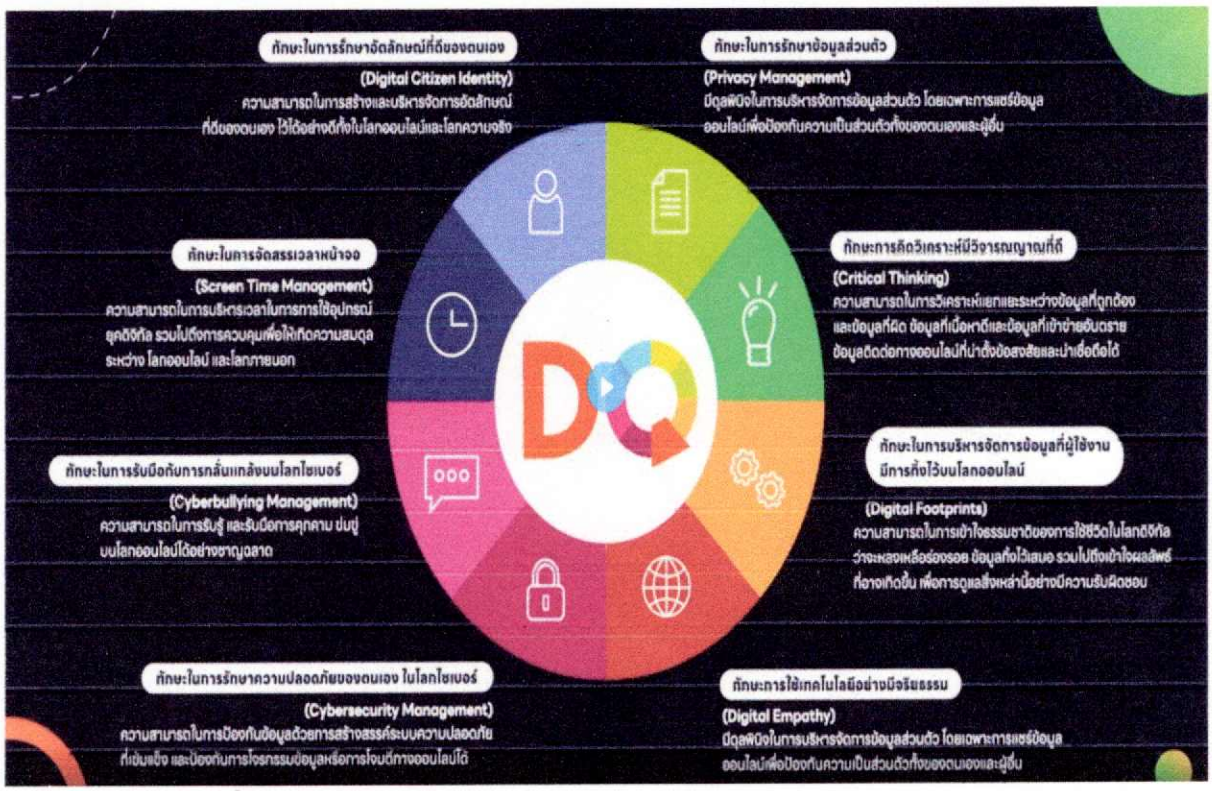

๑. อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity)

๑.๑ โลกดิจิทัล (Dital World) คือ โลกเสมือนที่ถูกสร้างขึ้นคู่ขนานกับโลกความจริงเป็นเครื่องมือทรัพยากร มีกิจกรรมคล้ายกับโลกความจริง พื้นที่ในโลกดิจิทัลถูกสร้างขึ้นจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถกำหนดพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ได้ เสมือนกับโลกความเป็นจริง ใช้ในการเป็นพื้นที่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สามารถใช้โซเชียลมีเดียได้ พื้นที่ในการซื้อขายสินค้าและธุรกรรมทางด้านการเงิน ร้านค้าออนไลน์หรือธนาคารออนไลน์ โลกพื้นที่ในกิจกรรมโลกดิจิทัลนั้นจะมีเฉพาะสมาชิกหรือผู้คนพลเมือง ดิจิทัลเท่านั้น เช่น โปรแกรม Spatial ซึ่งสามารถสร้างโลกจำลองเสมือนจริง

๑.๒ จริยธรรมของพลเมือง คือ ความเข้าใจการปฏิบัติที่เกิดขึ้นในสังคมดิจิทัลที่น่าอยู่ ได้แก่การให้เกียรติเคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น หลีกเลี่ยงการระราน ข่มขู่ หรือหยอกล้อเกินพอดีขออนุญาตเมื่อนำข้อมูลผู้อื่นไปใช้ ไตร่ตรองก่อนแชร์หรือโพสต์ข้อมูล

๑.๓ ความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล บางข้อมูลไม่ควรเปิดเผย เช่น เลขบัตรประชาชน เลขบัญชีธนาคาร ที่อยู่บ้าน หมายเลขโทรศัพท์ เป็นต้น

๒. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (Digital Use)

๒.๑ การใช้เทคโนโลยีอย่างสมดุล ซึ่งเวลาในการใช้หน้าจอจะมีผลต่อร่างกายและการใช้ชีวิต เช่น ปวดหลัง ปวดคอ ผลเสียต่อสายตา นิ้วล็อค และหากใช้งานในระยะเวลามากไปจะทำให้เกิดความเครียดโดยหลักเกณฑ์ในการใช้หน้าจอที่เหมาะสม

๒.๒ การเอาใจเขามาใส่ใจเราทางดิจิทัล โดยแสดงความเห็นอย่างจริงใจตรงไปตรงมา เช่น เป็นกำลังใจให้นะ มีอะไรให้ช่วยบอกนะ ส่งสติ๊กเกอร์ห่วงใย และตระหนักเสมอว่าไม่เพียงแค่เราเป็นผู้สื่อสารกับคนนั้นแต่ยังมีอีกหลายคน ที่เป็นเพื่อนเขา ควรระมัดระวังก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น และสิ่งที่ไม่ควรทำ คือ แสดงความเห็นหยอกล้อความรู้สึกสนุกสนาน เนื่องจากตัวหนังสือไม่มีน้ำเสียงและความรู้สึก อาจจะตีความหมายการสื่อสารผิดได้

๓. การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital Security)

หมายความถึงการมีความสามารถในการตรวจสอบเบื้องต้นว่าตนเองมีภัยคุกคามในโลกไซเบอร์หรือไม่ เช่น การแฮกบัญชี ผู้ใช้อีเมล์ เฟสบุ๊ก ได้แก่

๓.๑ การป้องกันรหัสผ่าน (Password Protection) ความสามารถในการ ปกป้องข้อมูลของตนเอง โดยการสร้างรหัสผ่านที่แข็งแกร่ง และมีการระมัดระวังในการใช้รหัสผ่านใน ระบบและอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งของส่วนตัวและของสาธารณะ

๓.๒ ความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ต (Internet Security) ความสามารถในการปกป้องข้อมูลของตนเอง และการจัดการไซเบอร์ต่างๆ เช่น การตรวจจับ สถานการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และจัดการกับข้อมูลหรือกลุ่มคนเหล่านั้นอย่างชาญฉลาด

๓.๓ ความมั่นคงปลอดภัยทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Security) ความสามารถในการใช้งานและปกป้องการเข้าถึงโทรศัพท์มือถือของเราโดยผู้อื่น ไม่อาจิประสงค์ร้ายทาให้เกิดความเสียหายแก่ตัวเราหรือผู้อื่น

๔. การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

๔.๑ การใช้งานสื่อสารสนเทศ ตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โดยแหล่งข้อมูลดิจิทัล คือ แหล่งข้อมูลที่ถูกสร้างขึ้นหรือแปลงสภาพจากอนาล็อกให้มาเป็นในรูปแบบของดิจิทัล ซึ่งสามารถค้นหา เข้าถึง นำเข้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเช่น เว็บไซต์ที่ทำให้ดูข้อมูลด้านสุขภาพ ข่าวสาร หรือบทความต่าง ๆ เป็นต้น

๔.๒ สื่อและสารสนเทศ โดยประเภทของเนื้อหาดิจิทัล แบ่งเป็น สุขภาพอนามัย ข้อมูลภาครัฐ เพื่อความบันเทิง การตลาด การศึกษา ข่าวสาร ประเภทสื่อ ได้แก่ รูปภาพ ข้อความ เสียง วีดีโอ

๕. การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication)

ความสามารถในการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ และร่วมมือกับผู้อื่นโดยใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ได้แก่

๕.๑ ร่องรอยดิจิทัล ความสามารถ ในการทำความเข้าใจธรรมชาติของร่องรอยดิจิทัลและผลที่ตามมาในชีวิตจิริงและจัดการความรับผิดชอบ

๕.๒ การติดต่อสื่อสารออนไลน์ ความสามารถในการใช้ข้อความ รูปภาพ เสียง หรือรูปแบบอื่นๆ ในการสื่อสาร โต้ตอบแบบมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และระบบออนไลน์

๕.๓ ความร่วมมือออนไลน์ ความสามารถใน การร่วมมือทากิจกรรม หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่น

๖. การปรับตัวในยุคดิจิทัล (Digital Disruption)

ปรับตัวทางด้านทักษะ การจัดเก็บข้อมูล ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานในยุคดิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

สามารถนำความรู้ที่ได้มาเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านดิจิทัล และการรู้เท่าทันดิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

สามารถนำองค์ความรู้การสื่อสารด้านดิจิทัล มาปรับใช้เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน

(ลงนาม).....

(นายไพฑูรย์ นาคเกษม)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม).....

(นางจันทร์จิรา ศิริสุวรรณ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี